

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“СВ.КЛ.ОХРИДСКИ”
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ

България, София 1113
Бул. ”Цариградско шосе” 125, бул. 3
Тел.: (+359 2) 873 83 10
Факс: (+359 2) 873 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

SOFIA UNIVERSITY
“ ST. KLIMENT OHRIDSKI “
FACULTY OF ECONOMICS AND
BUSINESS ADMINISTRATION
Bulgaria, Sofia 1113
125 Tzarigradsko chaussee blvd., bl. 3
Tel.: (+359 2) 873 83 10
Fax: (+359 2) 873 99 41
E-mail: info@feb.uni-sofia.bg

Наименование на учебната дисциплина Микроикономика I – Част 2	
Титуляри на курса: Доц. д-р Теодор Седларски, х.ас. Петър Стоянов	
Характер на дисциплината Задължителна за специалност Икономика; избираема за специалност Стопанско управление	Образователно-квалификационна степен Бакалавър
Година – I	Семестър – I
Кредити – 5	Часове: Аудиторна натовареност - 30ч. лекции + 30 ч. упражнения; Извънаудиторна натовареност - 45ч.
Характер на обучението Редовна форма	Език на обучението Английски

Съдържание на дисциплината (анотация)

Курсът е предназначен за студентите от първи курс на Стопанския факултет, изслушали дисциплината Микроикономика I – 1 част. Разграничават се условията на свършена и несвършена конкуренция. Разглежда се поведението на рационалните икономически агенти в контекста на различни пазарни структури (конкурентни и неконкурентни пазари), постигането на пазарно равновесие и ефективност при разпределението на ресурсите (максимизиране на обществената полезност). Отделено е място и на ситуацияите, в които пазарът не е в състояние да изпълнява ролята на ефективен разпределител на ограничените ресурси. Разгледани са причините за това (т.нар. външни ефекти, пазарните провали, неконкурентни пазари) и възможностите за корекцията им.

Цели на курса

Курсът цели за изгради у студентите професионална компетентност и идентичност, да им представи икономическата тематика, както и да стимулира и развива способността им за критично мислене и оценка на идеи и заобикалящия ги свят.

Преминалите курса студенти трябва да знаят:

- По какво се различават отделните видове пазарна структура (свършена конкуренция, монопол, монополистична конкуренция и олигопол) и как те се отразяват на достиганото пазарно равновесие.
- Какви са основните мотиви и начини на държавна намеса в икономическия живот.
- Да разбират икономическите ефекти от разпределението на дохода и богатството.

Преминалите курса студенти трябва да могат:

- Да отчитат намесата на държавата в икономическия живот, както и характера на недостатъците на пазарната икономика, които мотивират тази намеса.
- Да могат да определят кога оптималният избор на ниво индивидуален потребител/производител съвпада или не съвпада с оптималния избор на ниво общество (икономика). Да познават същността на инструментите, с които

индивидуалния избор може да бъде приведен в съответствие с обществения интерес.

Връзка с други дисциплини от учебния план

Студентите трябва да са преминали успешно курса по Микроикономика I – 1 част.

Микроикономиката е основополагащ курс за вникването в икономиката като наука и като подход към анализа на реални ситуации. Този уводен курс поставя основата, като дефинира основните цели и инструменти, които ще бъдат използвани през практически целия курс на обучение, разширявайки тематиката, разгледана в Микроикономика I – 1 част.

Методи на преподаване

Преподаването се основава на принципа на единство и допълване между лекционния курс, препоръчаната учебна литература и семинарните занятия. Лекционният курс представя базисни теоретични знания, които студентите доразвиват в процеса на своята подготовка, решавайки учебни задачи, обсъждайки конкретни факти и статистически данни и други. Стремешът е да се използват най-добрите международно утвърдени преподавателски практики. Лекционният курс се предлага под формата на отговори на въпроси по основните теми с акцент върху икономическия подход и начин на мислене. Ползват се възможностите, които дават съвременните технически средства за обогатяване и разнообразяване на учебния процес (PowerPoint, Интернет). Стимулира се самостоятелното търсене от студента на допълнителна литература и примери за различните разглеждани ситуации. В края на годината се провежда и писмен изпит върху материала от лекциите и упражненията.

Извънаудиторна натовареност на студентите

Очакваната извънаудиторна натовареност на студентите е в размер на около 2 часа седмично (подготовка за лекциите и семинарните занятия) и 15 часа подготовка за крайния изпит.

Форма на контрол и методи на оценяване

Подготовката на студентите се оценява през цялата продължителност на курса, като крайната оценка се формира 50% от текущо оценяване (по време на семинарните занятия) и 50% от крайния писмен изпит. Тежестта на отделните компоненти на крайната оценка е:

Три контролни работи в часовете за семинарни занятия	40%
Участие в семинарните занятия	10%
Писмен изпит	50%
Общо	100%

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА:

А. Лекции:

№	Тема:	Бр.ч.:
1	Свършена конкуренция. Търсене и предлагане на ниво фирма и ниво пазар. Поведение на фирмата. Свършена конкуренция и ефективност.	4
2	Монопол. Механизъм на възникване, организационни форми. Естествен монопол и създаден от човека монопол. Търсене и предлагане при чистия монопол. Монопол и ефективност. Монопол с една цена и монопол с ценова дискриминация. Държавно регулиране на монопол.	4
3	Монополистична конкуренция. Желанието за разнообразие като движеща сила на пазара.	4

4	Олигопол. Обща характеристика. Олигополистично поведение. Модели на олигопол – картел, лидерство в цената, пречупена крива на търсене и ценообразуване на база средни разходи плюс надбавка. Стратегическо поведение и теория на игрите при олигопол (въведение).	4
5	Външни ефекти. Причини. Видове. Интернализация на външните ефекти. Теорема на Коуз.	4
6	Ситуации, в които пазарът не може да действа ефективно. Публични (обществени) блага и общи ресурси. Обща характеристика. Видове. Търсене и предлагане при публични блага и общо ресурси. Проблеми с тяхното производство и разпределение.	4
7	Пазар на факторите на производството. Обща характеристика. Логическа схема. Търсене и предлагане на производствени фактори. Цена на производствените фактори (вторично търсене, derived demand). Максимизиране на печалбата.	2
8	Пазар на труда. Обща характеристика. Индивидуално предлагане и търсене на труд. Работна заплата. Човешки капитал. Синдикати – видове и поведение. Монопсон и двустранен монопол на трудовия пазар.	2
9	Капитал. Лихва. Рента. Същност на капитала. Структура и видове. Изхбяване на основния капитал. Инвестиции.	2
Общо:		30

Б. Упражнения:

	Тема:	Бр.ч.:
1	Свършена конкуренция. Търсене и предлагане на ниво фирма и ниво пазар. Поведение на фирмата. Свършена конкуренция и ефективност.	4
2	Монопол. Механизъм на възникване, организационни форми. Естествен монопол и създаден от човека монопол. Търсене и предлагане при чистия монопол. Монопол и ефективност. Монопол с една цена и монопол с ценова дискриминация. Държавно регулиране на монопол.	4
3	Монополистична конкуренция. Желанието за разнообразие като движеща сила на пазара.	4
4	Олигопол. Обща характеристика. Олигополистично поведение. Модели на олигопол – картел, лидерство в цената, пречупена крива на търсене и ценообразуване на база средни разходи плюс надбавка. Стратегическо поведение и теория на игрите при олигопол (въведение).	4
5	Външни ефекти. Причини. Видове. Интернализация на външните ефекти. Теорема на Коуз.	4
6	Ситуации, в които пазарът не може да действа ефективно. Публични (обществени) блага и общи ресурси. Обща характеристика. Видове. Търсене и предлагане при публични блага и общо ресурси. Проблеми с тяхното производство и разпределение.	4
7	Пазар на факторите на производството. Обща характеристика. Логическа схема. Търсене и предлагане на производствени фактори. Цена на производствените фактори (вторично търсене, derived demand). Максимизиране на печалбата.	2
8	Пазар на труда. Обща характеристика. Индивидуално предлагане и търсене на труд. Работна заплата. Човешки капитал. Синдикати – видове и поведение. Монопсон и двустранен монопол на трудовия пазар.	2
9	Капитал. Лихва. Рента. Същност на капитала. Структура и видове. Изхбяване на основния капитал. Инвестиции.	2
10	Общо:	30

Основна литература:

1. Parkin, Michael, Microeconomics 9th ed. 2010.

Допълнителна литература:

1. Nicholson, W. (2004), Intermediate Microeconomics and Its Application, 9th edition, Thomson, South-Western
2. Samuelson P., Nordhaus D. (2004), Microeconomics, 18th edition, McGraw-Hill/Irwin
3. Коландър Д. Основи на икономиката – Микроикономика т. II, 2000.
4. Микроикономика, “ГорексПрес”, 2003.

Съставили програмата:

Доц. д-р Теодор Седларски
х.ас. Петър Стоянов

Дата: 18.06.2012